

Från Termini till Lukasgården

- En vandring bland Roms smultronkyrkor

Denna vandring leder oss från Termini, Roms centralstation och naturliga knutpunkt, till Svenska Kyrkan i Roms församlingshem, Lukasgården. Vandringen tar oss förbi främst vackra och intressanta kyrkor men även en del andra smultron kommer att lyftas längs vägen. Om intresset för Santa Maria Maggiore är svårt kan du istället gå direkt till Santa Maria degli Angeli e dei Martiri vilket gör promenaden drygt 10 minuter kortare.

Sträcka: 4,4 km

Uppskattad tid: 0:50 utan längre stopp

Maps: <https://www.google.com/maps/d/edit?hl=sv&authuser=0&mid=z-PRRa8Wqzlk.kktxuLNyIKCY>

- A) Termini**, Roms och Italiens största järnvägsstation. Den äldsta Stazione Termini nära Diocletianus termer byggdes 1862 och revs på 1930-talet för att ge utrymme åt en vidsträckt öppen plats, av den fascistiska regimen avsedd som paradplats. Den har istället blivit ett centrum för stadens busstrafik. En ny stationsbyggnad påbörjades på södra sidan av Piazzale dei Cinquecento, men arbetet avbröts under andra världskriget och den stora hallen fullbordades först 1950.
- B) Santa Maria Maggiore**, på andra sidan Terminis metrohallplats ligger Via Cavour, vi tar oss över dit och fortsätter sydväst på denna gata tills vi når Piazza dell'Esquilino. Längs med torgets början svänger vi vänster ner på Via dell'Esquilino och här når vi *Santa Maria Maggiore*, en fornkristen basilika i Rom. Basilikan är den senast tillkomna av de fyra huvudbasilikorna (*basilicae maiores*) i Rom. Minnet av invigningen av basilikan firas den 5 augusti varje år. Påven fick budskap från Gud att bygga denna kyrka. Pesten härjade i Rom och påven drömde att det snöade på en av kullarna. Gud talade till honom och sade att han skulle bygga ett altare på denna kulle och be så skulle pesten försvinna, vilket han gjorde och pesten försvann. Därefter byggde han kyrkan och man firar minnet av detta med ett "snöfall" (vita blomblad) från kyrkans tak.
- C) Santa Maria degli Angeli e dei Martiri**, vi tar oss tillbaka på Via dell'Esquilino och korsar Via Cavour över till Via Torino. Här går vi tills vi kan ta höger på Via Nazionale och komma ut på Piazza della Repubblica och *Santa Maria degli Angeli e dei Martiri*. Kyrkan är tillägnad de kristna martyrerna, kända som okända. Kyrkan designades av Michelangelo men då han dog bara ett år efter starten fick en av hans elever färdigställa bygget. Det finns mer att se i denna kyrka än vad som kan nämnas här men för att nämna två saker: vi kan notera kyrkans unika utsida, detta beror på att kyrkan byggts i *Diocletianus termer*, det antika Roms största badanläggning. Genom kyrkan går en 15 graders latitud, vid 12.15 vintertid – "den sanna middagen" – skiner solen på denna linje. En del av taklisten har tagits bort för att få fram denna effekt.
- D) Santa Maria della Vittoria**, fortsatt ut på Via Vittorio Emanuele Orlando och vi Largo di Santa Susanna finner vi *Santa Maria della Vittoria* på höger sida. Kyrkan är en av många barockkyrkor men speciellt är att i kyrkan återfinns *Den heliga Teresas extas*, en skulptur av Bernini. Skulpturen och kyrkan är en av de verk som uppmärksammas i Änglar och Demoner av Dan Brown.
- E) Largo Federico Fellini**, fortsätta framåt förbi Largo di Santa Susanna och ut på Via Leonida Bissolati. Vi når Via Vittorio Veneto som vi följer åt höger. Via Vittorio Veneto, i folkmun inte helt ovanligt benämnd som enbart Via Veneto, är representativ för filmen *Det ljuva livet*. Gatan blev centrum för det fashionabla livet i Rom i början av 1900-talet och kom att kantas av stora hotell, caféer och butiker som på den tiden var välbesökt av stjärnor som Audrey

Hepburn, Anita Ekberg, Anna Magnani, Gary Cooper, Orson Welles, Tennessee Williams, Jean Cocteau and Coco Chanel. Det var här nattlivet fanns och det var här uttryck som paparazzis myntades då fotografer hängde här för att få en bild på någon av alla stjärnor. Gatan slutar i Largo Federico Fellini, ett litet torg dedikerat till minnet av Federico Fellini som skrev och regisserade *Det ljuva livet*.

- F) Galleria Borghese**, vi tar oss igenom *Porta Pinciana* – en av öppningarna i *Aurelianusmuren*, vi tar oss förbi Piazzale Brasile och in i Villa Borghese på Via S.Paolo Brasile. Vi tar första till höger in på Viale del Museo Borghese. Vi befinner oss nu i *Villa Borghese*, som med sina 6 kvadratkilometers yta är Roms tredje största park efter *Villa Doria Pamphilij* och *Villa Ada*. Här finns mycket vackert att se och uppleva, från parker och dammar till gröna ytor och träd, vi tar sikte på *Galleria Borghese* som vi når efter knappt 600m på denna väg. Här finns släkten Borgheses konstsamling med en ansevärd samling verk av bland annat Leonardo da Vinci, Caravaggio, Bernini och Rubens. Definitivt värt ett besök för den konstintresserade.
- G) Lukaskården/Via Antoni Bertoloni 1E**, från Piazzale Scipione Borghese (andra sidan Galleria Borghese sett utifrån det hållet vi kom ifrån) går vi rakt fram med gallerian i ryggen, vi går på Via Giovanni Vasanzio och följer vägen åt vänster på Viale dei Due Mascheroni. Vi tar oss ut genom Villa Borghese mitt över Piazzale dei Daini på Via Corelli Arcangelo. Vi tar vänster på Via Saverio Mercadante och sedan höger på Viale G. Rossini, vid denna sväng kan man skymta Zoologiska museet framme till vänster. Vi följer denna väg tills vi når Via Antoni Bertoloni och tar vänster - i korsningen kan man se militära vakter, de vaktar det Amerikanska residenset som ligger här. Efter 100 meter når vi 1E på vänster sida, gå genom den öppna grinden och följ allén till dess slut så når du Lukaskården, Svenska Kyrkan i Roms församlingshem. Mellan 11.00 och 15.00 tisdag-torsdag kan du vanligtvis komma in och säga hej, kanske ta en kopp kaffe och en bulle. Vill du vara på säkra sidan så dubbelkolla i kalendern på www.svenskakyrkan.se/rom så ser du om vi är på plats.

Bild på grinden in till Allén

Bild på Lukaskården

